

Dag, men hvis ingen gør Indsigelse, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Der var til denne Behandling stillet følgende Ændringsforslag:

Af *Maegaard*:

Til § 2.

1) I 2det Stykke, 4de Linie, indsættes efter „Hvede“: „— paa Bornholm 5 Tdr. —“.

Til § 3.

2) I 1ste Stykke, 2den Linie, indsættes efter „Hvede“: „(paa Bornholm 5 Tdr.)“.

Af *la Cour*:

Til § 3.

3) Paragraffen udgaar.

Til § 4.

4) I 2den Linie ændres „§§ 2 og 3“ til: „§ 2“.

Lovforslagets Paragraffer, de dertil stillede Ændringsforslag samt Spørgsmaalet om Lovforslagets Overgang til tredie Behandling sattes til Forhandling under eet.

la Cour: I Gaar udtalte den højtærede Minister, at Landbruget havde en samfundsmæssig Forpligtelse til at levere tilstrækkeligt Brødkorn til Befolkningen, saaledes som det havde gjort tidligere. Men Befolkningen har gennem mange Aar mere og mere vraget det Brødkorn, som Landbruget fremstillede, og i de senere Aar næsten udelukkende levet af indført Brødkorn. Det har medført, at Rugdyrkingen er blevet en af de mindst lønnende Kornproduktioner her i Landet, og jeg skal oplyse med et Par Talstørrelser, hvorledes det er gaaet med Rugpriserne gennem de forløbne Aar. I 10-Aaret 1851—60 var Rugprisen gennemsnitlig 12 Kr. 29 Øre, men i 10-Aaret 1904—13 var den gaaet ned til 11 Kr. 13 Øre; den var altsaa reduceret med 9,4 pCt. Det var en betydelig Reduktion af Rugprisen. Grunden til, at jeg har taget 10-Aaret 1851—60, er den, at før den Tid kendte man ikke synderligt til fremmed Korn, østersøisk Rug; først efter den Tid begyndte man lidt efter lidt mere og mere at indføre fremmed Korn til Forsyning af Landets Befolkning med Brødkorn. Men hvis vi tager Bygprisen i det samme Tidsrum, ser vi, at i 10-Aaret 1851—60 var Kapitelstaksten for Byg — de Tal, jeg nævner

her, er fra Aarhus Stift — 9 Kr. 78 Øre, medens den i 1904—13 var 11 Kr. 10 Øre. Bygget havde altsaa i den forløbne Tid haft en Prisstigning af 13 $\frac{1}{2}$ pCt. For Havre var Kapitelstaksten i samme Tidsrum steget fra 6 Kr. 57 Øre til 7 Kr. 84 Øre, en Stigning af 9,3 pCt. Medens altsaa Rugprisen var dalet, var de andre Kornsorter steget betydeligt i Pris, og det skyldes ene og alene, at Befolkningen gik over til at ville leve af fremmed Korn i Stedet for af indenlandsk Rug. Nu maa vi huske paa, at Rugafgrøden er en toaarig Afgrøde, idet Rugplanten er toaarig; man skal det ene Aar berede Jorden og tilsaa den for at kunne høste det næste Aar. Det skete tidligere ved Brakning, og derved bliver naturligvis Rugafgrøden saa meget dyrere. Men man tillagde den Gang ogsaa Brakken Betydning for de efterfølgende Afgrøder; man turde altsaa ikke bestemt sige, hvor stor en Del af de med Brakken forbundne Omkostninger der kunde tilregnes Rugen, og hvor meget de senere Afgrøder. Men efterhaanden som Landbruget skred frem og Rugdyrkingen blev mindre rentabel, lærte man ved Rodfrugtsdyrking at give Jorden den Rensning, der var nødvendig for at dyrke de andre Kornsorter, og derfor blev Rugdyrkingen almindelig indskrænket. Jeg siger ikke for meget, naar jeg siger, at i mange Landbrug sank den ned til $\frac{1}{3}$ af, hvad den tidligere havde været.

Jeg mener nu at have givet Oplysning om Grunden til, at Rugavlens blev indskrænket i disse Aar. Nu kommer den højtærede Regering og siger: Ja, men Landmændene har en Samfundspligt til at forsyne Landet med Brødkorn. Jeg ved ikke, hvor den Samfundspligt er; naar Landets Børn gennem en lang Aarrække er gaaet bort fra at nyde dansk Brødkorn og gaaet over til at leve udelukkende af fremmed Brødkorn, ser jeg ikke, at Landbruget har nogen Pligt i denne Retning. Dernæst vil jeg sige, at skal vi tilbage til den almindelige Rugdyrking, vil det være forbundet med store Omkostninger at foretage en saadan Driftsforandring; vi kan ikke gaa fra en Drift over til en anden, undtagen det er forbundet baade med Tidsspilde og med Pengetab. Jeg kan derfor ikke indse, at der er nogen Grund til at ligne en Skat paa dem, som ikke leverer den Mængde Rug, der her af Indenrigsministeren ønskes leveret. Hvis det var Meningen, havde det været naturligt, at den højtærede Indenrigsminister allerede i 1915, da Forberedelserne til Høsten